СУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ – ГР. УГЪРЧИН

УТВЪРЖДАВАМ: ……
Янка Цокова-Атанасова

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност в СУ „Св. св. Кирил и Методий“ – гр. Угърчин определя ценностите, принципите и стандартите за поведение на всички участници в училищната общност. Той е насочен към създаване на сигурна, уважителна, приобщаваща и подкрепяща среда, в която всеки ученик има възможност да се развива и да участва активно в училищния живот.

Кодексът е създаден на основание чл. 175 от Закона за предучилищното и училищното образование и е съобразен с правата на детето, принципите на приобщаващото образование и вътрешните правила на училището.

Етичният кодекс се прилага спрямо педагогическите специалисти, непедагогическия персонал, учениците, родителите/настойниците и всички други лица, които участват или осъществяват дейност в училищната общност.

РАЗДЕЛ I – ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Етичният кодекс определя нормите за етично поведение и взаимоотношения в училищната общност.

(2) Кодексът е част от училищната документация и се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 2. (1) Основна цел на кодекса е да утвърди култура на уважение, отговорност, справедливост, доверие и сътрудничество.

(2) Кодексът не замества законовите разпоредби, Правилника за дейността на училището и другите вътрешни правила, а ги допълва.

Чл. 3. При прилагането на кодекса се спазват принципите на законност, равнопоставеност, недискриминация, хуманизъм, толерантност, уважение към достойнството и най-добрия интерес на детето.

РАЗДЕЛ II – ОСНОВНИ ЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ

Чл. 4.1. Уважение към личността и достойнството на всеки участник в училищната общност.

Чл. 4.2. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.

Чл. 4.3. Толерантност към различията и насърчаване на приобщаването.

Чл. 4.4. Отговорност за собственото поведение и неговите последици.

Чл. 4.5. Честност, справедливост и безпристрастност.
Чл. 4.6. Конструктивен диалог и ненасилствено разрешаване на конфликти.
Чл. 4.7. Поверителност и отговорно отношение към личната информация.
Чл. 4.8. Активно участие на учениците в училищния живот.
Чл. 4.9. Партньорство между училището, семейството и учениците.

РАЗДЕЛ III – УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 5. Участници в училищната общност са учениците, педагогическите специалисти, директорът, непедагогическият персонал, родителите/настойниците и всички лица, които по повод дейността си взаимодействат с училището.
Чл. 6. Всеки участник има право на уважение, сигурност, справедливо отношение и защита на достойнството си.
Чл. 7. Всеки участник е отговорен да спазва законите, Етичния кодекс, Правилника за дейността на училището и правилата за безопасност.

РАЗДЕЛ IV – ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 8. Педагогическите специалисти изпълняват професионалните си задължения компетентно, добросъвестно, обективно и в интерес на ученика.
Чл. 9. Учителят уважава индивидуалността, достойнството, възрастовите и личностните особености и потребности на всеки ученик.
Чл. 10. Педагогическият специалист създава безопасна, подкрепяща и стимулираща среда и не допуска физическо или психическо насилие, унизително отношение или дискриминация.
Чл. 11. Учителят насърчава свободното изразяване на мнение и активното участие на учениците, като създава условия за диалог и обратна връзка.
Чл. 12. Оценяването на учениците се извършва обективно, прозрачно и безпристрастно, съобразно нормативните изисквания.
Чл. 13. Педагогическият специалист не използва служебното си положение за лично облагодетелстване и не допуска зависимости, които могат да повлияят на професионалната му преценка.
Чл. 14. Педагогическите специалисти пазят поверителността на личната и служебната информация, до която имат достъп.
Чл. 15. При данни за насилие, тормоз, риск или застрашаване на здравето и сигурността на ученик педагогическият специалист предприема действия съгласно закона и училищните процедури.

РАЗДЕЛ V – ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ЗА НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл. 16. Непедагогическият персонал изпълнява задълженията си отговорно, коректно и с уважение към учениците, родителите и служителите.
Чл. 17. Не се допуска грубо, унизително, заплашително или дискриминационно отношение.
Чл. 18. Служителите опазват имуществото, информацията и личните данни и не използват служебното си положение за лична облага.

РАЗДЕЛ VI – ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 19. Всеки ученик има право на безопасна и здравословна среда, качествено образование, подкрепа за личностно развитие, уважение и защита на достойнството.

Чл. 20. Учениците имат право да изразяват мнение, да задават въпроси, да правят предложения и да бъдат изслушвани по въпроси, които засягат училищния живот.

Чл. 21. Учениците имат право на равнопоставено отношение и не могат да бъдат дискриминирани по признаци, защитени от закона.

Чл. 22. Всеки ученик е длъжен да спазва правилата, да уважава другите, да пази училищното имущество и да носи отговорност за поведението си.

Чл. 23. Ученикът не допуска тормоз, агресия, заплахи, обиди, унижаване, изолиране или разпространяване на материали, с които се накърнява достойнството на друг човек.

РАЗДЕЛ VII – УЧЕНИЧЕСКО УЧАСТИЕ И УЧЕНИЧЕСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Чл. 24. (1) Училището насърчава реалното и смислено участие на учениците във формирането на училищната общност.

(2) Ученическото участие се основава на доброволност, равнопоставеност, представителност, отговорност и уважение към различните мнения.

Чл. 25. Учениците могат да участват чрез ученически съвет, представители на класовете, работни групи, проекти, клубове, инициативи и други форми, определени във вътрешните правила.

Чл. 26. Учениците могат да предлагат идеи за училищни дейности, подобряване на средата, доброволчески и благотворителни инициативи, културни, спортни, образователни и граждански дейности.

Чл. 27. При обсъждане на въпроси, засягащи учениците, тяхното мнение се изслушва и се взема предвид съобразно възрастта и степента на тяхната зрялост.

Чл. 28. Училището осигурява обратна връзка за разглеждането на ученически предложения, като мотивира отказа, когато предложение не може да бъде реализирано.

Чл. 29. Ученическите представители представят добросъвестно мненията на учениците, които представляват, и не използват представителната си роля за лично облагодетелстване или натиск.

Чл. 30. Участието на учениците не отменя законовите правомощия и отговорности на директора, педагогическия съвет и другите органи на училищното управление.

Чл. 31. Педагогическите специалисти и ръководството подкрепят ученическите инициативи и подпомагат учениците да развиват умения за диалог, работа в екип, вземане на решения и поемане на отговорност.

РАЗДЕЛ VIII – ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 32. Учениците се отнасят един към друг с уважение, доброжелателност и толерантност.

Чл. 33. Не се допуска физическо, вербално, социално или кибертормоз поведение.

Чл. 34. Учениците съдействат за включването на съученици, които са изолирани, затруднени или имат нужда от подкрепа.

Чл. 35. При конфликт учениците търсят помощ от класния ръководител, педагогически специалист, училищен психолог, педагогически съветник или друг определен служител.

РАЗДЕЛ IX – ВЗАИМООТНОШЕНИЯ УЧИТЕЛ – УЧЕНИК

Чл. 36. Отношенията между учители и ученици се основават на взаимно уважение, доверие, справедливост и професионална дистанция.

Чл. 37. Учителят не допуска публично унижаване, подигравки, заплахи или фаворизиране на ученици.

Чл. 38. Ученикът изразява несъгласие по уважителен начин и спазва установените правила за общуване и учебна работа.

РАЗДЕЛ X – ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 39. Училището и родителите работят в партньорство и в интерес на детето.

Чл. 40. Родителите имат право на своевременна информация за обучението, развитието, поведението и подкрепата на детето.

Чл. 41. Родителите се отнасят с уважение към служителите и съдействат за спазването на училищните правила.

Чл. 42. Разногласията се обсъждат спокойно и чрез установените канали за комуникация. Не се допуска агресивно, заплашително или унизително поведение.

РАЗДЕЛ XI – ДИГИТАЛНА ЕТИКА И ОНЛАЙН ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 43. Правилата на Етичния кодекс се прилагат и при използване на електронни устройства, платформи и социални мрежи, когато поведението засяга членове или авторитета на училищната общност.

Чл. 44. Не се допуска публикуване или разпространяване на снимки, видеа, записи, лични данни или унизително съдържание за други лица без необходимото правно основание и съгласие.

Чл. 45. Не се допуска използване на дигитални средства за тормоз, заплахи, измама, подигравки, фалшиви профили или разпространяване на вредно съдържание.

Чл. 46. Всеки участник носи отговорност за съдържанието, което създава и разпространява, и следва да сигнализира при онлайн тормоз или риск.

РАЗДЕЛ XII – ПРЕВЕНЦИЯ НА ТОРМОЗА, НАСИЛИЕТО И ДИСКРИМИНАЦИЯТА

Чл. 47. Училището прилага политика на нулева толерантност към насилие, тормоз, дискриминация, унизително и заплашително поведение.

Чл. 48. Всеки участник, който стане свидетел или узнае за подобно поведение, следва да уведоми педагогически специалист, класен ръководител, ръководството или друг определен служител.

Чл. 49. При сигнал се предприемат действия съобразно действащото законодателство и вътрешните процедури за противодействие на тормоза и насилието.

Чл. 50. Лице, подало добросъвестен сигнал, не следва да бъде подлагано на ответен натиск, заплахи или преследване.

РАЗДЕЛ XIII – ПОВЕРИТЕЛНОСТ И ЛИЧНО ПРОСТРАНСТВО

Чл. 51. Личната информация се обработва и съхранява съобразно приложимото законодателство.

Чл. 52. Не се разпространява информация за лични, семейни, здравни, социални или други чувствителни обстоятелства, освен когато това е необходимо и допустимо по закон.

Чл. 53. Обсъждането на проблеми на конкретен ученик се извършва с необходимата дискретност и само от лица, които имат отношение към случая.

РАЗДЕЛ XIV – КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ, ПОДАРЪЦИ И ОБЛАГИ

Чл. 54. Служителите не използват служебното си положение за лично или семейно облагодетелстване.

Чл. 55. Не се приемат подаръци, услуги, пари или други облаги, които могат да повлияят или да изглеждат като влияние върху професионалното решение.

Чл. 56. При съмнение за конфликт на интереси служителят уведомява директора и предприема действия съобразно закона.

РАЗДЕЛ XV – ПРОФЕСИОНАЛНО И ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 57. Служителите поддържат професионален стандарт на поведение и не допускат действия, които накърняват престижа на училището.

Чл. 58. При конфликт служителят запазва спокойствие, не допуска ескалация и търси конструктивно решение.

Чл. 59. Служителите пазят повереното им имущество и използват училищните ресурси по предназначение.

Чл. 60. Личните възгледи на служителя не се представят като официална позиция на училището, освен когато той е изрично упълномощен.

РАЗДЕЛ XVI – КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 61. За спазването на Етичния кодекс се създава Комисия по етика, определена по реда, приет от Педагогическия съвет и утвърден от директора.

Чл. 62. Комисията разглежда сигнали и жалби, свързани с предполагаеми нарушения на кодекса, и при необходимост се самосезира.

Чл. 63. При разглеждане на сигнал се осигуряват безпристрастност, поверителност, право на изслушване и недопускане на ответен натиск.

Чл. 64. Комисията изготвя мотивирано становище и го предоставя на директора, когато решението по случая е от неговата компетентност.

Чл. 65. Подаването на сигнал по Етичния кодекс не ограничава правото на лицето да сезира компетентните държавни органи.

РАЗДЕЛ XVII – ПРОЦЕДУРА ПРИ СИГНАЛ ИЛИ ЖАЛБА

Чл. 66. Сигнали могат да бъдат подавани писмено или по друг установен от училището начин. При възможност се посочват конкретните факти, дата, място и участници.

Чл. 67. Сигналите се разглеждат в разумен срок, като се събират необходимите сведения и се изслушват засегнатите лица.

Чл. 68. Не се допуска наказване или неблагоприятно третиране на лице само поради това, че е подало добросъвестен сигнал.

Чл. 69. Когато сигналът съдържа данни за престъпление, насилие, риск за дете или друго нарушение, за което е предвидено задължение за уведомяване, се предприемат действия съгласно закона.

РАЗДЕЛ XVIII – МЕРКИ ПРИ НАРУШЕНИЕ

Чл. 70. При установено нарушение се предприемат подходящи мерки съобразно характера и тежестта му, възрастта на извършителя и приложимата нормативна уредба.

Чл. 71. Спрямо ученици мерките се определят съобразно ЗПУО, Правилника за дейността на училището и действащите процедури за подкрепа и превенция.

Чл. 72. Спрямо служители се прилагат съответните разпоредби на трудовото и образователното законодателство.

Чл. 73. Приоритет се дава на превенцията, възстановяването на отношенията, подкрепата и недопускането на повторно нарушение, когато това е приложимо.

РАЗДЕЛ XIX – ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 74. Директорът създава условия за прилагане на Етичния кодекс и организира запознаването на служителите, учениците и родителите с него.

Чл. 75. Педагогическият съвет обсъжда прилагането на кодекса и при необходимост предлага изменения.

Чл. 76. Ученическите представители могат да правят предложения за подобряване на етичната среда и правилата за ученическо участие.

Чл. 77. Родителите съдействат за изграждането на уважително отношение към училището и за спазване на правилата от учениците.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 78. Етичният кодекс се приема от Педагогическия съвет и се съгласува с Обществения съвет съобразно изискванията на действащото законодателство.

Чл. 79. Кодексът се довежда до знанието на служителите, учениците и родителите и се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 80. Изменения и допълнения в Етичния кодекс се извършват по реда на неговото приемане.

Чл. 81. За неуредените в този кодекс въпроси се прилагат действащото законодателство, Правилникът за дейността на училището и останалите вътрешни правила.

Чл. 82. Настоящият Етичен кодекс е приет за учебната 2026/2027 година и влиза в сила от датата на приемането му.

Приет с решение на Педагогическия съвет Протокол № 14/14.07.2026 г. и съгласуван с Обществения съвет, съгласно действащата нормативна уредба.